

GALLERY
ΠΑΠΑΤΖΙΚΟΥ

ΜΑΡΙΑ ΧΑΤΖΗΜΟΥΡΑΤΗ

Τα Υπόγεια

23 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ - 15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2007

"Χωρίς Τίτλο", 2007, ακρυλικά σε καμβά, 30x45εκ.

"Χωρίς Τίτλο", 2007, ακρυλικά σε καμβά, 30x45εκ.

"Χωρίς Τίτλο", 2007, ακρυλικά σε καμβά, 30x45εκ.

"Μυγδαλιά", 2007, ακρυλικά σε καμβά, 30x45εκ.

"Χωρίς Τίτλο", 2007, ακρυλικά σε καμβά, 30x45εκ.

"Γενέθλιο", 2007, ακρυλικά σε καμβά, 30x45εκ.

Η εργασία της Μαρίας Χατζημουράτη εμφανίζεται να λειτουργεί σε δύο επίπεδα. Αρχικά επρόκειτο, από την εποχή των σπουδών της και λίγο μετά, για μια οργάνωση από υλικά τα οποία είχαν ως προορισμό να προκαλέσουν την αντιπαράθεση της επιφάνειας και του βάθους ή της υλικότητας του χρώματος και της λείας επεξεργασίας του. Αυτή η αντιπαράθεση αφορούσε τα κλασικά προβλήματα της ζωγραφικής, όπως είναι η προσθήκη σε μια επιφάνεια ως *εξόγκωση*, η αφαίρεση από μια επιφάνεια ως το *βάθος*, η αντιπαράθεση της εξόγκωσης και της αφαίρεσης ή της υλικής εξόγκωσης και του *χαραγμένου* ή του *αποκολλημένου* βάθους. Θα προστεθεί ότι αυτές οι πρώτες εργασίες ήταν και ένα είδος προπαίδειας του συστήματος που εγκατέστησε και το οποίο εξελίχθηκε στη συνέχεια ως η μετακίνηση της εργασίας από τις *υλικές* συνθήκες της αντιπαράθεσης (από την αντιπαράθεση των υλικών συνθηκών της αφαίρεσης και της προσθήκης), στις *οπτικές* συνέπειες του ίδιου προβλήματος.

Η καλλιτέχνη θα ακολουθήσει έκτοτε μια λογική η οποία θα είναι και το βασικό επιχείρημα της ποιότητας αυτής της εργασίας, ότι δηλαδή θα μετατρέψει προοδευτικά το *υλικό* βάθος σε *οπτικό* και ότι η εργασία θα μετακινηθεί από την αντίληψη της εικόνας ως διαβάθμισης και ως οργάνωσης της *ύλης* της, στην αντίληψη της εικόνας ως οργάνωσης και ως διαβάθμισης του *χώρου* στον οποίο η ύλη της θα λειτουργούσε. Αυτή θα είναι μάλλον και η ενδιάμεση περίοδος στην οποία εργάζεται τώρα και όπου η προετοιμασία του χώρου -η συγκρότηση και η διανομή του χώρου-, θα τείνει να συνιστά περίπου και το πρόγραμμα, την προσεχή εξαγγελία μιας εκ νέου επένδυσης του ζωγραφικού και του οπτικού χώρου από την ειδική εκείνη εκάστοτε ύλη στην οποία, κάθε φορά θα παρέπεμπε. Είναι σχεδόν μια αντίστροφη κατεύθυνση από την προηγούμενη μορφοπλαστική προοπτική της εργασίας και ως προς την οποία θα μπορούσαμε να πούμε ότι αρχικά, σε γενικές γραμμές, η εργασία της καλλιτέχνης είχε μια έντονη *υλικολογική* υπή στα πλαίσια μιας αντίληψης της ύλης εκτός του χώρου της, αλλά και της συγκεκριμένης προέλευσης από την οποία κάθε φορά θα ερχόταν ή της οποίας ήταν η ένδειξη. Για παράδειγμα, ένα από τα πιο ενδιαφέροντα έργα εκείνης της πρώιμης περιόδου, είναι τα «*Τάματα*», στα οποία τα *υλικά* και οι συγκεκριμένες εικόνες κρέμονται από τον αόριστο και από το χρωματικό χώρο της απροσδιόριστης ζωγραφισμένης εικόνας. Η εικόνα είναι επίσης διάχυτη και παραπέμπει κυρίως στις διαφάνειες και στις διαβαθμίσεις του χώρου που προκαλεί το χρώμα στα διαδοχικά επίπεδα της εφαρμογής του. Άλλες εργασίες της ίδιας περιόδου χαρακτηρίζονται από χαράξεις, από σκαψίματα, από αναδύσεις υλικών και από διαπλοκές σχεδιασμών οι οποίοι υλοποιούνται ή παραστατικοί, μέσω μιας επιθετικής και γωνιώδους οργάνωσης της διάταξης και της διαμόρφωσης των σχεδιασμών τους, προκαλούν οπτικές και πραγματικές συγκρούσεις μεταξύ των παραστατικών στοιχείων της εικόνας, σε επιφάνεια και σε βάθος.

Η επόμενη περίοδος που ακολούθησε έκτοτε σ' αυτή την εργασία ήταν η αντίστροφη κατεύθυνση, δηλαδή η αντικατάσταση των υλικών από τις συγκεκριμένες εικόνες στις οποίες θα μπορούσαν να παραπέμπουν. Έτσι διαμορφώθηκε ένας οπτικός χώρος από συγκεκριμένα, αναγνωρίσιμα αντικείμενα των οποίων η διάταξη και η οργάνωση στην εικόνα, ακολουθώντας την εντύπωση του χώρου που προκαλείται από τη μετωπιαία θέση του βλέμματος ως προς το αντικείμενο -και από το βλέμμα προς το αντικείμενο-, διανεμήθηκε σε προοπτικές σχέσεις οι οποίες όμως, στο έργο

της καλλιτέχνης, είχαν ειδικά μια ιδιομορφία. Ότι δηλαδή, σε αντίθεση προς τη συνήθη, μετωπιαία προοπτική σχέση που προκαλείται από ένα *όρθιο βλέμμα* ως προς ένα επίσης *όρθιο αντικείμενο*, (ο απομακρυσμένος κόσμος ή το ζωγραφικό έργο), η καλλιτέχνης επέλεξε μια *υπέργεια* προοπτική σχέση, της οποίας η αναγκαιότητα δεν προέκυπτε από την εμπειρική, από την καθημερινή, ζωγραφική σχέση του βλέμματος με τον κόσμο (ως δηλαδή ο κόσμος να ήταν πάντοτε *από κάτω* ή *απέναντι από το βλέμμα*), αλλά από μια *εννοιακή* και θεματική επιλογή: τη θέληση της καλλιτέχνης να αποδώσει τις συνθήκες των πραγμάτων, τους *υπόγειους* προσδιορισμούς τους. Τα *υπόγεια*, δεν είναι απλά μια παραστατική ένδειξη στην εργασία της Χατζημουράτη, αλλά αντιπροσωπεύουν εκείνα τα οποία κρύβονται, ως οι συνθήκες των προσήψεων, μέσα ή έξω από εμάς και των οποίων η εικονογράφηση θα είναι η συγκεκριμένη μεταφορά της εμπειρίας, πριν η εμπειρία να μεταμορφωθεί σε ιδέα και σε συναίσθημα, δηλαδή σε αφηρημένη σχέση.

Θα μπορούσαμε να πούμε ότι η εργασία της Μαρίας Χατζημουράτη διαμορφώνεται με το χρόνο σε αντίστροφη *φορά*, (κατεύθυνση), ως προς την καθιερωμένη ζωγραφική παιδεία. Αρχικά, και σε αντίθεση προς την *αφαίρεση των σχέσεων από τις παραστατικές σχέσεις* (ως η δεδομένη θεωρία της *αφαίρεσης* στη ζωγραφική), εργάστηκε προς την κατεύθυνση των *παραστατικών σχέσεων* που εκείνες, προκύπτουν από την αφαίρεση. Η ιδέα της εργασίας ήταν οι *ύλεις* που παραπέμπουν σε συγκεκριμένα αντικείμενα. Στη συνέχεια, ήταν αντίστροφα, ο τρόπος με τον οποίο τα συγκεκριμένα αυτά αντικείμενα συγκροτούν την παρουσία των *υλών* τους ως οι συνδυασμοί των αντικειμένων σε *λειτουργικές συνεργασίες* μεταξύ τους, σε δεδομένους *χώρους* που συγκεντρώνουν αυτές τις λειτουργίες. Είναι χώροι πραγματικοί (*χρηστικοί*), των οποίων η συγκεκριμένη συγκέντρωση των αντικειμένων τους, είναι συνάρτηση της λειτουργίας *εκεί*, αυτών των ιδίων αντικειμένων: είσοδος σπιτιού, αίθουσα μπάνιου, ένα τραπέζι, μια κρεβατοκάμαρα. Η καλλιτέχνης αναδεικνύει την αναγκαιότητα της *χρηστικής παρουσίας* και της συγκέντρωσης των λειτουργιών, ως την προϋπόθεση (το «*υπόγειο*»), της αναγκαιότητας και του προσδιορισμού της εκάστοτε χρηστικής τους μορφής και κατά συνέπεια, της *μορφής* τους και της *ύλης* τους.

Αυτή περίπου είναι η κατάσταση αυτής της εργασίας στην οποία θα αναγνωρίσουμε ορισμένες σημαντικές ιδιότητες. Η μία ιδιότητα θα είναι η καθαρότητα με την οποία η Μαρία Χατζημουράτη αναδεικνύει τις ιδέες της σχεδιάζοντας απλά, συγκεκριμένα και σαφή γεγονότα. Η άλλη θα είναι το λογικό εργαλείο μέσα από το οποίο αναδεικνύονται αυτές οι συμπεριφορές ακολούθώντας μια αυστηρότητα στο διάγραμμα, στη διαδοχή των παραστάσεων, στην επιθετική χάραξη των σχεδιασμένων, γραμμικών και των χρωματικών εντάσεων. Είναι μια πολύ ενδιαφέρουσα εργασία που αν ακολουθήσει με συνέπεια τις συγκεκριμένες προδιαγραφές τις οποίες έχει ήδη εγκαταστήσει, έχει σημαντικές προοπτικές για το μέλλον.

Εμμανουήλ Μαυρομάτης
Καθηγητής Ιστορίας της Τέχνης από το 1985 έως το 2002
στο Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών
του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

"Τάματα", 2005, μικτή τεχνική, 130x170εκ.

"Χωρίς Τίτλο", 2005, μικτή τεχνική, 190x140εκ.

"Χωρίς Τίτλο", 2004, μικτή τεχνική, 200x150εκ.

"Το υπόγειο", 2007, ακριλικά σε καρβό, 190x240εκ.

"Χωρίς Τίτλο", 2007, ακρυλικά σε καμβά, 120x150εκ.

"Χωρίς Τίτλο", 2007, ακρυλικά σε καμβά, 40x60εκ.

"Χωρίς Τίτλο", 2007, ακρυλικά σε καμβά, 40x60εκ.

"Χωρίς Τίτλο", 2007, ακρυλικά σε καμβά, 40x60εκ.

"Ροζ", 2007, ακρυλικά σε καμβά, 40x60εκ.

"Η τουαλέτα", 2006, ακρυλικά σε καμβά, 140x130εκ.

Η Μαρία Χατζημουράτη γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη.

Σπούδασε design επίπλου και διακόσμηση εσωτερικού χώρου.

Αποφοίτησε από το τμήμα ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ και ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ της ΣΧΟΛΗΣ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ του Α.Π.Θ.

και της δόθηκε υποτροφία για μεταπτυχιακές σπουδές στο εξωτερικό.

- 2003 "ART ACTION FIELD ΚΟΔΡΑ-03"
- 2004 3η BIENNALE ΦΟΙΤΗΤΩΝ των ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
- 2005 ΕΚΘΕΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ του ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ και ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
- 2006 - belle art lamia '06 (έπαινος)
- "συνέργεια" ΚΕΝΤΡΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ [1ο βραβείο]
- "Co-existence", γκαλερί ΖΗΝΑ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ
- ΕΚΘΕΣΗ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ, Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης
- 4η BIENNALE ΦΟΙΤΗΤΩΝ των ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (έπαινος)
- 2007 "Με αφορμή το πάρκο", Ξενοδοχείο PARK ΑΘΗΝΑ

ΕΡΓΟ ΟΠΙΣΘΟΦΥΛΛΟΥ
"Χωρίς τίτλο", 2004, μίκτη τεχνική, 180x140εκ.

ΕΡΓΟ ΕΞΟΦΥΛΛΟΥ
"Χωρίς τίτλο", 2003, μίκτη τεχνική, 190x140εκ.